

Taal en communicatie

2DE GRAAD

DUBBELE FINALITEIT

Domeinverantwoordelijke: nathalie.ceulemans@ovsg.be

Coördinator secundair onderwijs: ellenvandenblock@ovsg.be

OVSG vzw • Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten • Bischoffsheimlaan 1-8, 1000 Brussel

Taal en communicatie

1. Plaats in de matrix

2. Logische vervolgopleidingen

3. Curriculum

3.1. Overzicht curriculumcomponenten

3.2. Eindtermen basisvorming

3.3. Cesaurodoelen

- Overzicht wetenschapsdomeinen
- Moderne talen - Talen algemeen
- Moderne talen - Nederlands
- Moderne talen - Frans en Engels
- Moderne talen - Duits

3.4. Set van ingedaalde doelen uit de beroepskwalificatie

- BK Polyvalent taal- en communicatieassistent

4. Bronnen en verwijzingen

1. Plaats in de matrix

De matrix is het nieuwe model waarin het volledige studieaanbod van het secundair onderwijs wordt geordend. Deze matrix omvat 8 studiedomeinen en 3 finaliteiten. De finaliteiten geven aan waarop de leerling wordt voorbereid: doorstromen naar het hoger onderwijs (doorstroomfinaliteit), naar de arbeidsmarkt (arbeidsmarktfinaliteit) of naar beide (dubbele finaliteit).

Via deze interactieve link: <https://www.kwalificatiesencurriculum.be/opleidingen> kan je de opleidingen bekijken per studiedomein, per finaliteit en per graad. Je kan onder andere ook onderzoeken met welke nieuwe opleiding een 'oude' studierichting concordeert.

Domein: Taal en cultuur			
Doorstroomfinaliteit		Dubbele finaliteit	Arbeidsmarktfinaliteit
Domeinoverschrijdend ASO	Domeingebonden TSO/KSO	TSO/KSO	(D) BSO
2de graad		2de graad	2de graad
Moderne talen		Taal en communicatie Toerisme	Onthaal en recreatie (*)
3de graad		3de graad	3de graad
Economie – Moderne talen	Taal en Communicatie-wetenschappen	Taal en communicatie	Onthaal en recreatie (*)
Latijn – Moderne talen		Toerisme	
Moderne talen - Wetenschappen			

2. Logische vervolgopleidingen

Het secundair onderwijs bereidt jongeren ook voor op het functioneren op de arbeidsmarkt en/of het doorstromen naar het hoger onderwijs en vervolgopleidingen.

Bij het ontwikkelen van de specifieke eindtermen is er rekening gehouden met logische vervolgopleidingen in het hoger onderwijs. Deze afstemming wil ertoe bijdragen om het studiesucces van leerlingen te verhogen.

De website www.onderwijskiezer.be helpt de zoektocht naar een toekomstige studierichting te vergemakkelijken.

3 ^E GRAAD	HOGER ONDERWIJS	
	PROFESSIONELE BACHELOR	ACADEMISCHE BACHELOR
Taal en communicatie	Onderwijs Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Communicatiemanagement, Journalistiek, Media en Entertainment business, Office management)	
Toerisme	Onderwijs Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Hotelmanagement, Media en Entertainment business, Toerisme en recreatiemanagement, Wellbeing- en vitaliteitsmanagement)	

3. Curriculum

3.1. Overzicht curriculumcomponenten

<p>Eindtermen basisvorming:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eindtermen basisvorming dubbele finaliteit
<p>Cesuurdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moderne talen <ul style="list-style-type: none"> o Talen algemeen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pragmatiek o Nederlands <ul style="list-style-type: none"> ▪ pakket uit de communicatieve vaardigheden o Frans en Engels: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pakket uit de communicatieve vaardigheden ▪ pragmatiek o Duits: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pakket uit de communicatieve vaardigheden ▪ pakket uit de taalsystematiek
<p>Beroepskwalificaties: set van ingedaalde doelen uit de beroepskwalificaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BK Polyvalent taal- en communicatieassistent

3.2. Eindtermen basisvorming

Naast het specifiek gedeelte en complementair gedeelte bevat elke opleiding van het secundair onderwijs een deel basisvorming. Voor alle finaliteiten zijn de eindtermen van de basisvorming in 16 sleutelcompetenties ondergebracht. Voor elke finaliteit is er een set van eindtermen.

De eindtermen voor de basisvorming van de doorstroomfinaliteit, de eindtermen voor de basisvorming van de dubbele finaliteit en de eindtermen voor de basisvorming van de arbeidsmarktfinaliteit vind je op:

www.onderwijsdoelen.be.

3.3. Cesuurdoelen

Voor de 2de graad van het secundair onderwijs gelden cesuurdoelen. Deze doelen zijn afgeleid van de specifieke eindtermen (SPET) voor de 3de graad. Een selectie van specifieke eindtermen werd geselecteerd om cesuurdoelen van af te leiden. Deze cesuurdoelen moeten de leerlingen **op het einde van de 2de graad behalen**.

▪ Overzicht wetenschapsdomeinen

Het specifieke gedeelte van de opleidingen van het secundair onderwijs zijn opgebouwd uit doelstellingen die uit **verschillende wetenschapsdomeinen** komen. Alle mogelijke wetenschapsdomeinen van het secundair onderwijs staan in de tabel hieronder in de eerste kolom.

Elk wetenschapsdomein omvat verschillende **onderdelen**. Deze onderdelen worden soms bouwblokjes genoemd. Ze vormen als het ware de onderdelen van de opleiding. Zo bestaat het wetenschapsdomein 'wiskunde' bijvoorbeeld uit de onderdelen 'uitgebreide wiskunde ifv economie', 'gevorderde wiskunde', 'uitgebreide statistiek', 'uitgebreide wiskunde ifv wetenschappen' en 'toegepaste wiskunde'. Het onderdeel 'toegepaste wiskunde' is vervolgens verschillend gedefinieerd naargelang de toepassing in die opleiding.

Per opleiding is vervolgens **een selectie gemaakt van onderdelen** die voor de opleiding in kwestie van toepassing is. Dat wil ook zeggen dat overheen verschillende opleidingen het mogelijk is dat dezelfde onderdelen worden gebruikt. Zo zie je het onderdeel 'Samenleving en politiek: Communicatiewetenschappen' van het wetenschapsdomein Sociale wetenschappen zowel in de opleiding Informatie- en communicatiewetenschappen (domein STEM) als in Taal- en communicatiewetenschappen (domein Taal & cultuur) terugkomen.

In de tabel hieronder staan de onderdelen van de wetenschapsdomeinen voor de verschillende richtingen van de 3de graad. De onderdelen die in het **zwart** staan geschreven, zijn de **onderdelen die in de 2de graad al (deels) aan bod komen**. De onderdelen die in het **grijs** staan geschreven, zijn de onderdelen die pas in **de 3de graad** aan bod komen. Deze manier van voorstellen geeft inzicht in het geheel van onderdelen -en de bijhorende doelstellingen- van de volledige opleiding.

	Taal en communicatie	Toerisme
<i>Wetenschapsdomein</i>		
Moderne talen	<ul style="list-style-type: none"> • Talen algemeen: pragmatiek • Nederlands: pakket uit de communicatieve vaardigheden • Frans en Engels: pakket uit de communicatieve vaardigheden <ul style="list-style-type: none"> • Frans en Engels: sociolinguïstiek • Frans en Engels: taalsystematiek • Frans en Engels: literatuur • Frans en Engels: pragmatiek • Duits: pakket uit de communicatieve vaardigheden • Duits: pakket uit de taalsystematiek <ul style="list-style-type: none"> • Duits: Landeskunde • Duits: literatuurbeleving 	<ul style="list-style-type: none"> • Frans en Engels: pakket uit de communicatieve vaardigheden • Frans en Engels: pragmatiek <ul style="list-style-type: none"> • Frans en Engels: sociolinguïstiek • Duits: pakket uit de communicatieve vaardigheden • Duits: pakket uit de taalsystematiek
Klassieke talen		
Kunst en cultuur		
Filosofie		
Informaticawetenschappen		
Biologie		
Chemie		
Aardwetenschappen		
Fysica		
STEM		
Bewegingswetenschappen		
Gedragwetenschappen		
Sociale wetenschappen		Toeristische geografie
Economie		Pakket uit toegepaste bedrijfswetenschappen

▪ [Moderne talen - Talen algemeen](#)

Talen algemeen: pragmatiek

In de basisvorming hebben de leerlingen conceptuele kennis verworven van enkele aspecten die onder het pragmatische domein vallen, zoals communicatiemodellen. In de specifieke eindtermen verbreden de leerlingen hun kennis door na te gaan in welke mate specifieke contextuele factoren een rol spelen tijdens communicatieve handelingen.

*2.4.1	Doelzin	
	De leerlingen analyseren hoe de context de betekenis van een taaluiting beïnvloedt.	
	Met inbegrip van kennis⁴	
	*Conceptuele kennis	
	- Taaluiting - De context van een taaluiting - De relatie tussen een taaluiting en haar context - Een communicatiemodel	
	*Procedurele kennis	
	- Analyseren hoe contextuele elementen bijdragen tot de betekenis van een taaluiting	
	Met inbegrip van context	
	* De specifieke eindterm wordt gerealiseerd binnen de context van minstens één taal van de cesuurdoelen van de studierichting.	
	Met inbegrip van dimensies eindterm	
*Cognitieve dimensie	Analyseren	

▪ [Moderne talen - Nederlands](#)

Nederlands: pakket uit de communicatieve vaardigheden

In de specifieke eindtermen verbreden de leerlingen de communicatieve vaardigheden die ze in de basisvorming aanleerden. Meer bepaald wordt er ingezet op enkele specifiek talige activiteiten: het redigeren van schriftelijke teksten op taalgebruik en consistentie en het herformuleren van teksten in functie van de doelgroep, het kanaal of het medium.

*2.9.1	Doelzin	
	De leerlingen herformuleren (delen van) schriftelijke teksten in functie van de doelgroep.	
	Met inbegrip van kennis	
	*Conceptuele kennis	
	- Herformulering - Communicatiemodel: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, medium, context, doel, effect, ruis, code - Tekstconventies	
	*Procedurele kennis	
	- Reflecteren op talige communicatie om teksten te herformuleren in functie van doelgerichte communicatie met aandacht voor de doelgroep - Herformuleren van teksten op het vlak van woordgebruik en zinsbouw in functie van de doelgroep - Gebruiken van een communicatiemodel - Toepassen van tekstconventies	
	Met inbegrip van tekstkenmerken	
	* Schriftelijke of mondelinge tekst die in hoge mate geherformuleerd is op het vlak van woordgebruik en zinsbouw in functie van de doelgroep, het kanaal of medium en die inhoudelijk niet fundamenteel afwijkt van de ontvangen tekst	
	Met inbegrip van dimensies eindterm	
*Cognitieve dimensie	Creëren	

▪ Moderne talen - Frans en Engels
--

Frans en Engels: pakket uit de communicatieve vaardigheden

In de specifieke eindtermen verbreden de leerlingen de communicatieve vaardigheden die ze in de basisvorming aanleerden. Zo wordt er in de specifieke eindtermen ingezet op het begrijpen van domeinspecifieke teksten over taal en cultuur. Daarnaast worden er enkele specifiek talige activiteiten voorzien: het nemen van notities en het herformuleren van teksten in functie van de doelgroep, het kanaal of het medium.

*2.12.1	Doelzin
	De leerlingen halen de hoofdgedachte, de hoofdpunten en relevante informatie uit domeinspecifieke teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.
	Met inbegrip van kennis
	*Feitenkennis
	- Woordenschat: breed repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen, m.i.v. domeinspecifieke woorden
	*Conceptuele kennis
	- Woordenschat: breed repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen, m.i.v. domeinspecifieke woorden
	*Procedurele kennis
	- Toepassen van strategieën om de hoofdgedachte, de hoofdpunten en relevante informatie uit teksten te halen
	Met inbegrip van context
	* Het cesuurdoel wordt gerealiseerd binnen de context van het wetenschapsdomein Moderne talen.
	Met inbegrip van tekstkenmerken
	* Woordenschat: breed repertoire bestaande uit hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen m.i.v. domeinspecifieke woorden
	Met inbegrip van dimensies eindterm
	*Cognitieve dimensie Analyseren

Frans en Engels: pragmatiek

In de basisvorming hebben de leerlingen conceptuele kennis verworven van enkele aspecten die onder het pragmatische domein vallen. In de specifieke eindtermen worden de pragmatische competenties verdiept. Zo analyseren de leerlingen hoe de structuur en de opbouw van teksten de doeltreffendheid van de communicatie beïnvloeden.

*2.16.1	Doelzin
	De leerlingen analyseren hoe de structuur en de opbouw van teksten de doeltreffendheid van de communicatie beïnvloedt.
	Met inbegrip van kennis
	*Feitenkennis
	- Vakterminologie inherent aan de afbakening van het cesuurdoel
	*Conceptuele kennis
	- Tekststructuren: inleiding, midden, slot; vaste tekststructuren zoals probleemstructuur, maatregelstructuur, evaluatiestructuur, handelingsstructuur, onderzoeksstructuur, vergelijkende structuur, argumentatiestructuur
	- Tekstopbouwende elementen: titel, tussentitel, kopje, alinea, paragraaf
	*Procedurele kennis
	- Bepalen van tekststructuren en tekstopbouwende elementen en hun invloed op de doeltreffendheid van de communicatie analyseren
	Met inbegrip van dimensies eindterm
	*Cognitieve dimensie Analyseren

▪ **Moderne talen - Duits**

Duits: pakket uit de communicatieve vaardigheden

Er wordt ingezet op mondelinge en schriftelijke receptie, productie en interactie. Voor receptie wordt er verwezen naar niveau A2+ van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen, voor productie en interactie naar niveau A2.

*2.18.1	Doelzin	De leerlingen bepalen het onderwerp en de globale inhoud van geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie.	
	Met inbegrip van kennis		
	*Feitenkennis	- Woordenschat: elementair repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein	
	*Conceptuele kennis	- Onderwerp - Globale inhoud - Doelgerichte communicatie	
	*Procedurele kennis	- Toepassen van strategieën: met lees- en luisterdoel rekening houden; voorkennis activeren; inhoud voorspellen; vragen stellen; de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden en zinnen afleiden uit de context of via taalverwantschap; talige hulpmiddelen gebruiken - Functioneel gebruiken van cesuurdoelen 2.20.1 en 2.20.2	
	Met inbegrip van context	* Het referentiekader is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen zoals geformuleerd door de Raad van Europa (A1+).	
	Met inbegrip van tekstkenmerken	* Eenvoudige, herkenbare tekststructuur * Lage informatiedichtheid * Elementaire woordenschat bestaande uit hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein * Grote en herkenbare samenhang * Concrete inhoud gerelateerd aan een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein * Eenvoudige zinsbouw * Beperkte lengte * Tekstsoorten zoals informatief, opiniërend, prescriptief, narratief, persuasief, argumentatief, apart of gecombineerd	
		Bijkomend voor schriftelijke receptie * Duidelijke lay-out	
		Bijkomend voor mondelinge receptie * Geen of weinig achtergrondruis * Normaal spreektempo met pauzes * Ondersteunende maar natuurlijke intonatie * Heldere uitspraak, duidelijke articulatie * Met visuele ondersteuning (zoals bewegende beelden) * Met ondersteuning van non-verbaal gedrag	
		Met inbegrip van dimensies eindterm	
	*Cognitieve dimensie	Analyseren	
	*2.18.2	Doelzin	De leerlingen bepalen wat de hoofdgedachte en de hoofdpunten zijn in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie.
		Met inbegrip van kennis	
		*Feitenkennis	

	- Zie cesuurdoel 2.18.1
	*Conceptuele kennis
	- Hoofdgedachte - Hoofdpunt - Doelgerichte communicatie
	*Procedurele kennis
	Zie cesuurdoel 2.18.1
	Met inbegrip van context
	* Het referentiekader is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen zoals geformuleerd door de Raad van Europa (A1+).
	Met inbegrip van tekstkenmerken
	- Zie cesuurdoel 2.18.1
	Met inbegrip van dimensies eindterm
	*Cognitieve dimensie Analyseren

*2.18.3	Doelzin
	De leerlingen selecteren relevante informatie in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie.
	Met inbegrip van kennis
	*Feitenkennis
	- Zie cesuurdoel 2.18.1
	*Conceptuele kennis
	- Relevante informatie - Doelgerichte communicatie
	*Procedurele kennis
	- Zie cesuurdoel 2.18.1
	Met inbegrip van context
	* Het referentiekader is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen zoals geformuleerd door de Raad van Europa (A1+).
	Met inbegrip van tekstkenmerken
	- Zie cesuurdoel 2.18.1
	Met inbegrip van dimensies eindterm
	*Cognitieve dimensie Analyseren

*2.18.4	Doelzin
	De leerlingen produceren schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie.
	Met inbegrip van kennis
	*Feitenkennis
	- Woordenschat: elementair repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen die toelaten te voldoen aan elementaire communicatiebehoeften
	*Conceptuele kennis
	- Doelgerichte communicatie
	*Procedurele kennis
	- Toepassen van strategieën: met spreek- en schrijfdoel rekening houden; voorkennis activeren; met ontvanger rekening houden zoals door het gepast inzetten van lichaamstaal; talige hulpmiddelen gebruiken - Functioneel gebruiken van cesuurdoelen 2.20.1 en 2.20.2
	Met inbegrip van context
	* Het referentiekader is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen zoals geformuleerd door de Raad van Europa (A1).
	Met inbegrip van tekstkenmerken
	* Beheersing van een elementair lexicaal repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen die volstaan om te voldoen aan elementaire communicatiebehoeften * Beheersing van de taalstructurele elementen opgenomen in cesuurdoel 2.20.1; beheersing van bepaalde eenvoudige grammaticale constructies, ondanks het stelselmatig maken van elementaire fouten; begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang * Gebruik van hoogfrequente signaalwoorden m.b.t. chronologisch verloop, opsomming

* Eenvoudige, gepaste tekststructuur	
* Redelijk herkenbare samenhang	
* Concrete inhoud	
* Gepast register (afgestemd op doel en doelpubliek)	
* Beperkte lengte	
* Tekstsoorten: informatief, opiniërend en prescriptief	
Bijkomend voor schriftelijke productie	
* Duidelijke, gepaste lay-out	
* Redelijk correcte spelling van frequente woorden uit het aangeleerde lexicale repertoire	
Bijkomend voor mondelinge productie	
* Gepaste, niet storende lichaamstaal	
* Uitspraak is over het algemeen voldoende helder om te worden verstaan ondanks een duidelijk accent, maar gesprekspartners zullen regelmatig om herhaling moeten vragen	
* Gebruik van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen, ondanks duidelijke aarzelingen en valse starts	
Met inbegrip van dimensies eindterm	
*Cognitieve dimensie	Creëren

*2.18.5 Doelzin	
De leerlingen nemen deel aan schriftelijke en mondelinge interactie in functie van doelgerichte communicatie.	
Met inbegrip van kennis	
*Feitenkennis	
- Zie cesuurdoelen 2.18.1 en 2.18.4	
*Conceptuele kennis	
- Zie cesuurdoelen 2.18.1 t.e.m. 2.18.4	
*Procedurele kennis	
- Zie cesuurdoelen 2.18.1 en 2.18.4	
- Toepassen van strategieën: met doel interactie rekening houden; op wat de ander zegt of schrijft inspelen; om hulp/opheldering vragen zoals trager spreken, herhalen, herformuleren en zelf hulp/opheldering bieden; elementen van lichaamstaal en intonatie herkennen en zelf doelgericht inzetten	
Met inbegrip van context	
* Het referentiekader is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen zoals geformuleerd door de Raad van Europa (A1).	
Met inbegrip van tekstkenmerken	
* Zie cesuurdoelen 2.18.1 t.e.m. 2.18.4	
* Gebruik van beleefdheidsconventies bij de volgende alledaagse taalhandelingen om zeer korte sociale contacten te leggen: aanspreken, begroeten, afscheid nemen, voorstellen, bedanken, uitnodigen, zich verontschuldigen	
Bijkomend voor mondelinge interactie	
* De communicatie is afhankelijk van herhaling in trager tempo, herformulering en herstel; de bekwaamheid om zelfstandig het gesprek gaande te houden is niet vereist	
Met inbegrip van dimensies eindterm	
*Cognitieve dimensie	Creëren

Duits: pakket uit de taalsystematiek

Er wordt ingezet op de bouwstenen van het Duits die relevant zijn voor doelgerichte communicatie. Er wordt specifiek gefocust op de taalstructurele elementen die nodig zijn om de vooropgestelde ERK-niveaus te bereiken. Meer specifiek gaat het om elementaire grammaticale, fonologische, semantische en orthografische concepten. De leerlingen moeten ook in staat zijn om kenmerken, mogelijkheden en principes van het Duits als communicatiemiddel adequaat te gebruiken, d.w.z. in functie van doelgerichte en succesvolle communicatie.

***2.20.1 Doelzin**

De leerlingen gebruiken het inzicht in de belangrijkste regels en kenmerken van het Duits als taalsysteem ter ondersteuning van doelgerichte communicatie.

Met inbegrip van kennis

*Feitenkennis

- Woordenschat: elementair repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke en educatieve domein (receptief)
- Woordenschat: elementair repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen die toelaten te voldoen aan elementaire communicatiebehoeften (productief en interactief)

*Conceptuele kennis

- Relatie klank- en schriftbeeld
- Woordsoorten: zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, voornaamwoord, lidwoord, voegwoord, voorzetsel, telwoord, bijwoord
- Zinsdelen: onderwerp, persoonsvorm, lijdend voorwerp, gezegde
- Zelfstandige naamwoorden: getal, genus, verbuiging
- Lidwoorden: bepaald, onbepaald
- Hoofdtelwoorden
- Voornaamwoorden: persoonlijk, vragend, bezittelijk, aanwijzend, onbepaald
- Bijvoeglijke naamwoorden: predicatief; stellende trap
- Werkwoorden: Indikativ, Imperativ, Präsens, Perfekt, Futur I
- Frequente voorzetsels; voorzetsels met een vaste naamval
- Frequente nevenschikkende voegwoorden
- Frequente bijwoorden
- Ontkennende/bevestigende zinnen, mededelende/uitroepende/bevelende/vragende zinnen (W-Frage, Ja/Nein-Frage)
- Naamvallen: nominatief en accusatief van het lidwoord en van het persoonlijk, aanwijzend, bezittelijk en vragend voornaamwoord
- Satzklammer

*Procedurele kennis

- Toepassen van uitspraak:
 - > Specifieke grafieën en klanken: Umlaut, u, y, eu, ie, ei, z, sch, v, w, sp en st in Anlaut, g, s + vocaal
 - > Aspiratie van t, p, k
 - > Letters van het alfabet
 - > Articulatie, intonatie
 - > Woord- en zinsklemtoneel
- Toepassen van spelling van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen die toelaten te voldoen aan elementaire communicatiebehoeften; hoofdlettergebruik; Umlaut; ß
- Gebruiken van woordsoorten: zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, voornaamwoord, lidwoord, voegwoord, voorzetsel, telwoord, bijwoord
- Gebruiken van zinsdelen: onderwerp, persoonsvorm, lijdend voorwerp, gezegde
- Gebruiken van zelfstandige naamwoorden: getal, genus, verbuiging (receptief)
- Gebruiken van lidwoorden: bepaald, onbepaald
- Gebruiken van hoofdtelwoorden
- Gebruiken van voornaamwoorden: persoonlijk, vragend, bezittelijk, aanwijzend, onbepaald
- Gebruiken van bijvoeglijke naamwoorden: predicatief; stellende trap
- Gebruiken van werkwoorden: Indikativ, Imperativ van hoogfrequente werkwoorden; Präsens, Perfekt van hoogfrequente werkwoorden, Futur I
- Gebruiken van frequente voorzetsels; voorzetsels met Akkusativ (met ondersteuning)
- Gebruiken van hoogfrequente nevenschikkende voegwoorden
- Gebruiken van hoogfrequente bijwoorden
- Gebruiken van ontkennende/bevestigende zinnen, mededelende/uitroepende/bevelende/vragende zinnen (W-Frage, Ja/Nein-Frage)
- Gebruiken van naamvallen: nominatief en accusatief van het lidwoord en van het persoonlijk, aanwijzend, bezittelijk en vragend voornaamwoord
- Gebruiken van Satzklammer
- Gebruiken van de bouw van enkelvoudige en samengestelde zinnen (nevenschikking)

Met inbegrip van dimensies eindterm

*Cognitieve dimensie	Toepassen
----------------------	-----------

*2.20.2 Doelzin

De leerlingen gebruiken kenmerken, mogelijkheden en principes van vreemde talen als communicatiemiddelen in functie van doelgerichte communicatie.

Met inbegrip van kennis

***Conceptuele kennis**

- Tekstopbouwende elementen: titel, tussentitel, kopje, alinea
- Tekststructuur: inleiding, midden, slot
- Structuuraanduiders: signaalwoorden en verwijswaarden
- Benadrukte woorden, lay-out, afbeeldingen
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief
- Communicatiemodel: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, context, doel
- Verbale en non-verbale communicatie
- Effecten van non-verbaal gedrag (mondelijke productie en interactie)
- Beleefdheidsconventies
- Registers
- Compenserende strategieën bij falende communicatie

***Procedurele kennis**

- Receptie en interactie: herkennen van tekstopbouwende elementen, tekststructuren, structuuraanduiders, benadrukte woorden, tekstsoorten, verbale en non-verbale communicatie en non-verbaal gedrag; onderscheiden van hoofd- en bijzaken en reconstrueren van de gedachtegang aan de hand van bijvoorbeeld signaalwoorden en tekststructuur; gebruiken van lay-out, afbeeldingen en visuele ondersteunende elementen zoals bewegende beelden
- Productie en interactie: gepast gebruiken van titels, eenvoudige tekststructuren, hoogfrequente signaalwoorden, lay-out, afbeeldingen, beleefdheidsconventies bij alledaagse taalhandelingen, registers, non-verbaal gedrag en verbale en non-verbale communicatie
- Gebruiken van een communicatiemodel
- Gebruiken van compenserende strategieën bij falende communicatie
- Toepassen van reflectievaardigheden

Met inbegrip van dimensies eindterm

***Cognitieve dimensie**

Toepassen

3.4. Set van ingedaalde doelen uit de beroepskwalificatie

Wat je moet kennen en kunnen om een beroep uit te oefenen is vastgelegd in een beroepskwalificatie (BK). Alle beroepskwalificaties kan je vinden op de webpagina van de Vlaamse Kwalificatiestructuur van Onderwijs Vlaanderen.

Dit is de link:

https://app.akov.be/pls/pakov/f?p=VLAAMSE_KWALIFICATIESTRUCTUUR:BEROEPSKWALIFICATIE_ZOEKEN:::RP::

Voor de 2de graad zijn een aantal doelstellingen geselecteerd van één of meerdere beroepskwalificaties. De selectie komt uit een brede waaier aan beroepskwalificaties omdat leerlingen in deze graad nog van verschillende aspecten kunnen proeven. Het is pas in de 3de graad dat de specialisatie wordt doorgedreven en alle beschreven competenties van die specifieke beroepskwalificatie moeten worden behaald. Hieronder staan de doelstellingen die leerlingen op het einde van de 2de graad moeten behalen voor de opleiding van dit dossier.

▪ **BK Polyvalent taal- en communicatieassistent**

Omschrijving van deze beroepskwalificatie:

Het ondersteunen van de realisatie van communicatieprojecten en -acties rekening houdend met het communicatiebeleid van de organisatie teneinde het communicatieplan te helpen realiseren.

	Deel 1: Onderbouwende specifieke competenties
1.1.	Werken in een teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures)
1.2	Kwaliteitsbewust handelen
1.3	Economisch en duurzaam handelen
1.4	Veilig, ergonomisch en hygiënisch handelen
	Deel 2: Specifieke beroepsgerichte competenties
	Competenties eigen aan het vakgebied
2.1	De leerlingen communiceren functioneel in het Nederlands, het Engels en het Frans en passen hierbij taal en boodschap aan de doelgroep aan met aandacht voor: principes van klantvriendelijkheid; zakelijke omgangsvormen; communicatietechnieken.
2.2	De leerlingen voeren eenvoudige administratieve handelingen uit met inbegrip van kennis van: kantoorsoftware.
	Competenties eigen aan de studierichting
	Competenties gericht op een communicatieplan helpen realiseren
2.3	De leerlingen verzamelen en selecteren informatie ter voorbereiding van niet-complexe communicatieprojecten.
2.4	De leerlingen werken schriftelijke, visuele of audiovisuele communicatieproducten uit met inbegrip van kennis van: software voor Desktoppublishing; nieuwe mediakanalen; sociale media en hun functie; informatierecht.
2.5	De leerlingen schrijven en hertalen niet-complexe teksten binnen een format in functie van de doelgroep met inbegrip van kennis van: typologie van klanten of consumenten; redactionele normen.
	Competenties gericht op ondersteunen van de organisatie van evenementen en campagnes
2.6	De leerlingen richten kleine ruimtes in bij een schoolinterne activiteit en installeren courante materialen volgens een draaiboek.

4. Bronnen en verwijzingen

- www.kwalificatiesencurriculum.be/opleidingen : website waarop je matrix kan raadplegen
- www.onderwijsdoelen.be : website met laatste versies van de eindtermen
- www.vlaamsekwalificatiestructuur.be/kwalificatiedatabank : website van de Vlaamse kwalificatiestructuur
- www.ovsg.be/leerplannen/secundair-onderwijs : OVSG-website met servicedocumenten, screencasts, opleidingen ...